
**A SALKER SALAKFELDOLGOZÓ
ÉS KERESKEDELMI KFT.
BIZTONSÁGI ELEMZÉSÉNEK KIVONATA**

**SEGÉDLET
A LAKOSSÁGI TÁJÉKOZTATÓ KIADVÁNY
ELKÉSZÍTÉSÉHEZ**

A dokumentáció tartalma:
19 számozott oldal

Budapest, 2016. május 30.

IMPRESSZUM

A SALKER Salakfeldolgozó és Kereskedelmi Kft. *a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezésről* szóló 219/2011. (X. 20.) Kormányrendelet 8. § (5) bekezdés értelmében összeállította a – lakossági tájékoztató kiadvány elkészítéséhez szükséges – biztonsági elemzésének kivonatát.

A dokumentumot az IMSYS Kft. készítette a SALKER Salakfeldolgozó és Kereskedelmi Kft. megbízásából. A kivonat a nyilvánosságra hozható biztonsági elemzés részét képezi.

Kiadás: 2016. május 30.

Készült 4 (négy) példányban, 3 (három) példány a Megbízó részére, valamint 1 (egy) példány az IMSYS Kft. saját archívumába.

©2016 IMSYS Kft. Minden jog fenntartva.

TARTALOMJEGYZÉK

<i>IMPRESSZUM</i>	2
<i>TARTALOMJEGYZÉK</i>	3
<i>BEVEZETÉS</i>	4
<i>1. AZ ÜZEM ADATAI</i>	5
<i>1.1. A SALKER SALAKFELDOLGOZÓ ÉS KERESKEDELMI KFT. ALAPADATAI</i>	5
<i>1.2. AZ ÜZEM KÖRNYEZETE</i>	5
<i>1.2.1. LAKOTT TERÜLETEK JELLEMZÉSE</i>	6
<i>1.2.2. KÖZINTÉZMÉNYEK, TÖMEGTARTÓZKODÁSRA ALKALMAS LÉTESÍTMÉNYEK</i>	6
<i>2. A VESZÉLYES TEVÉKENYSÉGRŐL ÉS A LEHETSÉGES VESZÉLYES ANYAGOKKAL</i>	
<i>KAPCSOLATOS SÚLYOS BALESETEKRŐL SZÓLÓ INFORMÁCIÓK</i>	7
<i>2.1. AZ ÜZEM TEVÉKENYSÉGEI</i>	7
<i>2.2. A VESZÉLYES LÉTESÍTMÉNYEK ÁTTEKINTÉSE</i>	7
<i>2.3. A TELEPHELYEN JELENLÉVŐ VESZÉLYES ANYAGOK</i>	9
<i>2.3.1. AZ ALUMÍNIUM SALAK HULLADÉK</i>	10
<i>2.3.2. A GÁZOLAJ</i>	10
<i>2.4. VESZÉLYES ANYAGOKKAL KAPCSOLATOS SÚLYOS BALESETEK KIALAKULÁSA, A KÁROSÍTÓ</i>	
<i>HATÁSOK LEHETSÉGES TERÜLETI ELOSZLÁSA</i>	11
<i>3. VESZÉLYES ANYAGOKKAL KAPCSOLATOS SÚLYOS BALESETEK ELLENI VÉDEKEZÉS</i>	14
<i>3.1. AZ ÜZEM VESZÉLYHELYZETI TEVÉKENYSÉGE</i>	14
<i>3.2. AZ ELHÁRÍTÁSBAN ÉRINTETT FELELŐS SZEMÉLYEK, SZERVEZETEK, AZOK FELKÉSZÜLTSEGE</i>	
<i>ÉS FELSZERELÉSE</i>	14
<i>4. AZ ÜZEMELTETŐ NYILATKOZATA A SÚLYOS BALESETEK MEGELŐZÉSÉRE</i>	16
<i>5. TÁJÉKOZTATÓ SZERVEZETEK</i>	18
<i>6. ÖSSZEFOGLALÁS</i>	19

BEVEZETÉS

A SALKER Kft. 1991-ben alakult, termelő tevékenységét 1993-ban kezdte meg. Alaptevékenységként az alumínium salakok hasznosításával, feldolgozásával foglalkozik. Ez kiterjed mind a veszélyes, mind a nem veszélyes besorolású anyagokra is.

Jelen dokumentáció az apci telepen folytatott tevékenység bemutatását, a folytatott veszélyes tevékenység azonosítását, értékelését, a biztonsági rendszer bemutatását foglalja magában a 219/2011. (X. 20.) Kormányrendelet (a továbbiakban Rendelet) rendelkezéseinek megfelelően. **A SALKER Kft. a Rendelet szerinti információszolgáltatási kötelezettségét a 4. melléklet tematikája szerint és részletességgel teljesíti.**

Az üzemben azonosított jelentős mennyiségben előforduló veszélyes anyag az EWC 10 03 15* hulladék kódú alumínium salak hulladék, amely a Rendelet értelmében jelentős veszéllyel bír. A részletes vizsgálatok alapján megalapozottan kijelenthető, hogy a Rendelet hatálya alá tartozó jelenlévő anyag mennyisége alapján az **apci telephely alsó küszöbértékű veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemnek minősül.**

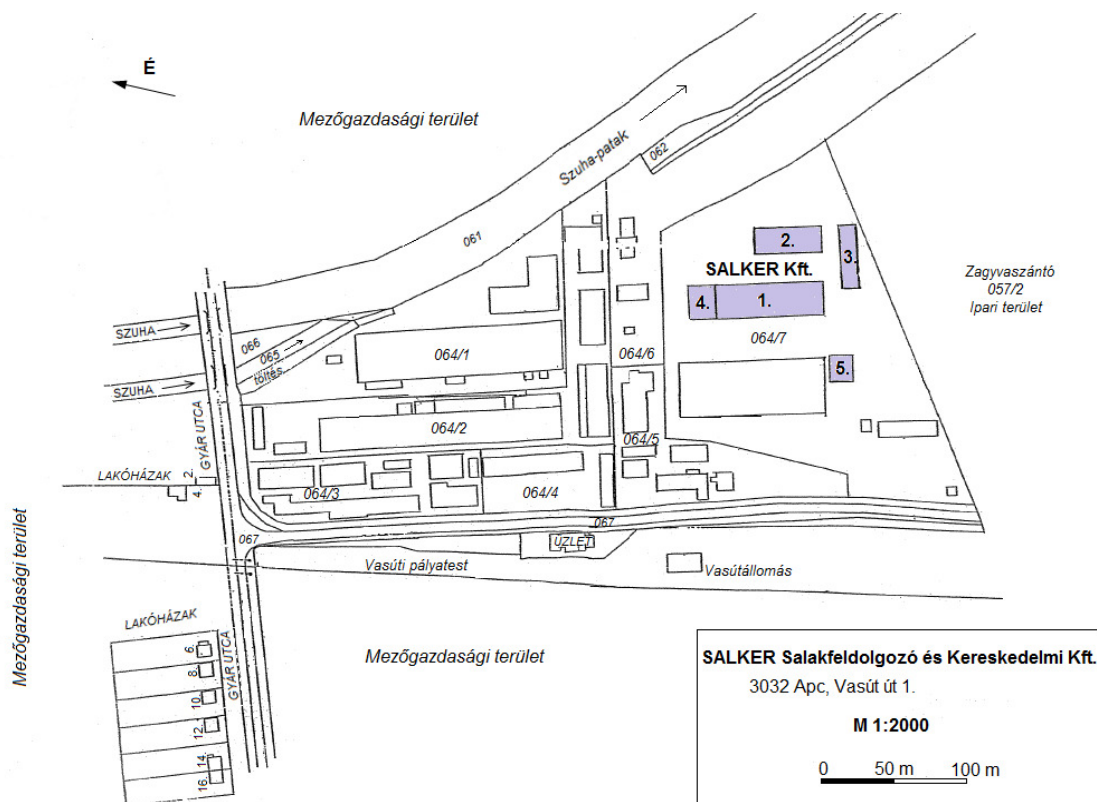
1. AZ ÜZEM ADATAI

1.1. A SALKER Salakfeldolgozó és Kereskedelmi Kft. alapadatai

A cég elnevezése:	SALKER Salakfeldolgozó és Kereskedelmi Korlátolt felelősségű társaság
A cég rövidített elnevezése:	SALKER Kft.
A cégjegyzék száma:	10-09-020954
Statisztikai azonosítási száma:	10707519-3832-113-10 (KSH számjel)
A cég székhelye:	3032 Apc, Vasút u. 1.
Levelezési cím:	3032 Apc, Vasút u. 1.
Tájékoztatásért felelős személy:	
Név:	Hertelendi Ákos
Beosztás:	ügyvezető igazgató
Elérhetőség:	+36-37-385-367

1.2. Az üzem környezete

A vizsgált telephely Apc község külterületén, a település lakott területeitől nyugatra, a Qualital Kft. tulajdonában lévő és attól bérelt iparterületen, a tradicionális belvárostól mintegy 1,5 km távolságra helyezkedik el.

1. ábra: Az iparterület áttekintő helyszínrajza

A SALKER telephelyétől nyugatra egy szintén alumínium feldolgozással foglalkozó üzem épülete és területe található, melyen túl a Vasút utcai telekhatárig terjedő területet szintén üzemi épületek, területek foglalják el. A Vasút utcán túl a Hatvan-Salgótarján vasútvonal és vasútállomás területe helyezkedik el. A vasútvonaltól nyugatra mezőgazdasági terület, gazdasági célú erdőterület és kereskedelmi-szolgáltató területek találhatóak.

A salakfeldolgozó üzem déli irányban Apc és Zagyvaszántó községek közigazgatási határa mentén lévő, Zagyvaszántóhoz tartozó üresen álló ipari területével határos, amelyen túl a Rákóczi utca mentén lakóterület kezdődik. Az üzem keleti telekhatára mentén a Szuha-patak húzódik, a patakon túl mezőgazdasági terület található.

Északi irányban más vállalkozások üzemépületei és területei találhatók. Az üzemi épületeken túl, ÉNy-ra a Vasút utca telekhatárához közel egy irodaépület található. A Vasút utca menti Gksz övezetű területen lakóépületek vannak.

A telephelyre jellemző uralkodó szélirány az É-i és az átlagos szélesség 2 m/s körüli. Az esetleges légszennyezés – a leggyakoribb – É-i szélirányt feltételezve az üresen álló ipari terület irányába terjed.

1.2.1. Lakott területek jellemzése

A legközelebbi lakóövezetek:

- D-i irányban 350 m-re Zagyvaszántó község falusias lakóterületei;
- K-i irányban 1400-1500 m-re Apc község lakóterületei;
- ÉNy-i irányban kb. 450-500 m-re Apc, Gyár utca menti lakóterülete.

1.2.2. Közintézmények, tömegtartózkodásra alkalmas létesítmények

A telephely környezetében található közintézmények:

Közintézmény neve	Címe	Legkisebb távolság az üzemtől
Apáczai Csere János Általános Iskola	3032 Apc, Fő út 48.	1750 m
Gyöngyszem Óvoda	3032 Apc, Petőfi út 24.	1500 m
Közösségi Bölcsőde	3032 Apc, Erzsébet tér 3.	1800 m
Kőrösi Csoma Általános Iskola	3031 Zagyvaszántó, Rákóczi út 27-29.	1770 m
Gesztenyevirág Óvoda	3031 Zagyvaszántó, Fő út 24.	1090 m
Könyvtár és Művelődési ház	3031 Zagyvaszántó, Rákóczi út 44/a.	1500 m

2. A VESZÉLYES TEVÉKENYSÉGRŐL ÉS A LEHETSÉGES VESZÉLYES ANYAGOKKAL KAPCSOLATOS SÚLYOS BALESETEKRŐL SZÓLÓ INFORMÁCIÓK

2.1. Az üzem tevékenységei

A SALKER Kft. fő tevékenysége hulladék újrahasznosítása (öntödei termelésből származó alumínium salak feldolgozása során az alumínium tartalom kinyerése a salakból mechanikai úton) és az ennek következtében keletkező végleges salakhulladék – amely részben veszélyes hulladéknak minősül – lerakással történő ártalmatlanítása.

A telephelyen veszélyes és nem veszélyes hulladékok:

- R12 kód (átalakítás az R1-R11 műveletek valamelyikének elvégzése érdekében) szerinti előkezelését;
- R4 kód (fémek és fémvegyületek visszanyerése, újrafeldolgozása) szerinti hasznosítását végzik.

A nem hasznosítható hulladékot az Apc, 0130/1 hrsz. alatti, a Társaság tulajdonában lévő hulladéklerakón veszélyes és nem veszélyes hulladékok D5 kód szerint ártalmatlanítják (lerakás műszaki védelemmel ellátott veszélyes hulladéklerakó telepen).

A tevékenységek TEÁOR szerinti listája:

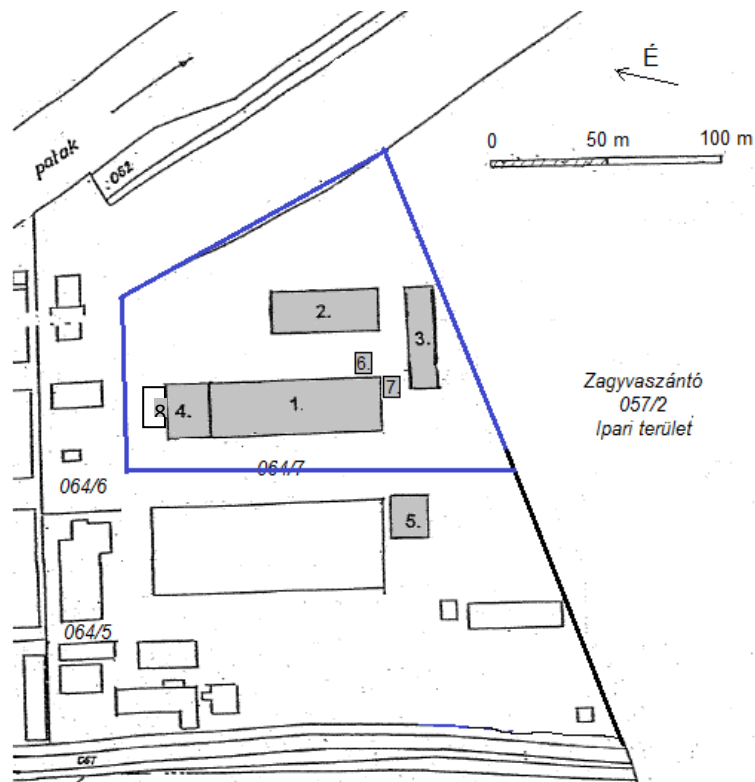
TEÁOR szám	Tevékenység	Helyszín
38.32	Hulladék újrahasznosítása	Apc

Biztonságtechnikai szempontból a technológiákat az alábbiak jellemzik:

A telepen alumínium salak hasznosítása folyik, mely az alumínium olvasztása során képződik, és veszélyes hulladéknak minősül. Tekintve, hogy a salak egy része hasznosítható fém, a tevékenység árutermeléssel (alumínium granulátum gyártás) egészül ki. A feldolgozó üzembe kerülő salakból granulátum formájában kinyert alumíniumot értékesítik.

2.2. A veszélyes létesítmények áttekintése

A **2. ábra** mutatja a telephely általános helyszínrajzát. Ezen megtalálhatjuk a feldolgozó létesítményt, a tároló létesítményeket, a veszélyes létesítményrészeket, illetve az adminisztratív, kiszolgáló és egyéb rendeltetésű épületrészeket.

2. ábra: A SALKER Kft. apci telephelyének helyszínrajza

Egy-egy létesítményrész tároló vagy technológiai funkciójú lehet. A létesítményrészek alapvető funkcióit (épületeket, műtárgyakat) az alábbi táblázat foglalja össze:

Ssz.	Megnevezés	Rendeltetés	Veszélyes anyag jelen van (tárolókban)
1.	Feldolgozó üzem	A hulladékok feldolgozása	
2.	I. sz. salaktároló	Salakhulladékok tárolása	X
3.	II. sz. salaktároló	Salakhulladékok tárolása	X
4.	Készáru tároló	Értékesítendő áruk raktározása BIG-BAG zsákokban	
5.	Szociális épület	Tisztálkodó helyiség	
6.	Fáradt olaj tároló	Fáradt olaj tárolása	X
7.	Gázpalack tároló	Oxigén, PB és Acetilén gázpalackok tárolása	X
8.	Gázolaj tartály	munkagépek üzemanyag ellátása	X

Veszélyes anyag kizárólag a tároló egységekben és a feldolgozó csarnok melletti fáradt olaj és gázpalack tárolókban található, valamint a szomszédos üzem telephelyén jelenlévő 10 m³-es zárt fémkonténerben elhelyezett gázolaj tartályban, mely a munkagépek üzemanyag ellátását szolgálja.

Figyelembe véve a jelenlévő veszélyes anyagok mennyiségét, elhelyezkedését, minőségét, **jelentős veszélyes létesítményrészek** az alábbiak:

Ssz.	Megnevezés	Veszélyesség oka
2.	I. sz. salaktároló	EWC 10 03 15* kódú alumínium salak hulladék tárolása
3.	II. sz. salaktároló	EWC 10 03 15* kódú alumínium salak hulladék tárolása

2.3. A telephelyen jelenlévő veszélyes anyagok

A SALKER apci telepén jelenlévő veszélyes anyag, a 10 03 15* EWC kódú alumínium salak hulladék (a továbbiakban alumínium salak), összetétele és mennyisége folyamatosan változik, azonban csupán egy anyagról van szó, így a Rendelet értelmében egyszerre jelenlévő maximális mennyiség értelmezése viszonylag egyszerű.

Az alábbi táblázat a SALKER apci telepén előforduló veszélyes anyagokat, azok lehetséges jelenlévő maximális mennyiségét és a biztonság szempontjából legfontosabb jellemző tulajdonságait mutatja be.

Anyag megnevezése	Összetevő	Maximális jelenlévő mennyiség [tonna]	Besorolás az EU 1272/2008. rendelete alapján	Veszélyt jelző piktogramok
Alumínium salak hulladék	-	80	EUH029	-
PB-gáz	Propán	0,0115	Tűzv. gáz 1: H220 Nyomás alatt lévő gáz: H280	
	Bután			
	Izobután			
	Szénhidrogén, C3-C4-ben dús olajpárlat			
	1,3-butadién			
Acetilén	Acetilén	0,006	Tűzv. gáz 1: H220 Nyomás alatt lévő gáz: H280	
Oxigén, sűrített	Oxigén	0,016	Ox. gáz 1: H270 Nyomás alatt lévő gáz: H280	
Fáradt olaj	-	0,300	Tűzv.foly.3: H226 Vízi krónikus 2: H411	
Gázolaj	Üzemanyagok, gázolaj, tüzelő- és gázturbina olaj	7	Akut tox. 4: H332 Rákk.2: H351 Tűzv.foly.3: H226 Bőrirrit.2: H315 Asp.vesz.1: H304 STOT ism.2: H373 Vízi krónikus 2: H411	
	Zsírsavak, C14-18 és C16-C18 zsírsav metilészterek			

A továbbiakban az üzemben jelenlévő (vagy keletkezhető) azon anyagokat ismertetjük részletesebben, amelyek mennyiségük, halmazállapotuk és tulajdonságaik alapján a legveszélyesebbnek minősülnek. Ilyen az alumínium salak vízzel való érintkezésekor keletkező ammónia, valamint a tartályban jelenlévő gázolaj.

2.3.1. Az alumínium salak hulladék

Az alumínium salak jellemzői:

A salak nyersanyag szilárd halmazállapotú, 0-0,8 m³ szemcseméretű, 800 kg/m³ sűrűségű, szürkés színű anyag. Vízzel reakcióba lép, mely során mérgező gáz, ammónia keletkezik. A reakció exoterm, hőfelszabadulással jár.

Az alumínium salak vízzel való érintkezésekor keletkező ammónia jellemzői:

Az ammónia szervesetlen, színtelen, ingerlő, szúrósszagú, maróhatású gáz. Nagy a párolgáshője és a forráspont-értékei alacsonyak (ezért kiválóan alkalmazható hűtőközegként). Az ammónia forráspontja 1 bar-on kb. -33 °C, 2 bar nyomáson kb. -18 °C, 10 bar-on kb. 24 °C. Levegővel viszonylag szűk határok között képez éghető vagy robbanékony keveréket: az alsó és felső robbanási határértéke (20 °C-on légköri nyomáson) 16 tf% és 27 tf%. Súlyos égési sérülést, bemaródást okozhat, belélegezve mérgező (toxikus), a légutakat károsítja.

Az ammónia gáz *belégzése* esetén a sérültet friss levegőre kell vinni, ha nem lélegzik, mesterséges lélegeztetést alkalmazni. *Bőrrel való érintkezés* után az érintett bőrfelületet bő vízzel azonnal le kell öblíteni legalább 15 percen keresztül, majd alaposan lemosni vízzel és szappannal. Ha az irritáció vagy a fájdalom tartósan fenn áll a sérültet kórházba kell szállítani. A szennyezett ruházatot el kell távolítani, a bőrre fagyott ruhát eltávolítás előtt felolvasztani. *Szembe kerülés* esetén a szemet azonnal ki kell öblíteni bő vízzel legalább 15 percen keresztül. Ha az irritáció, fájdalom, duzzadás, túlzott könnyezés tartósan fennáll, orvoshoz kell fordulni. *Lenyelés* esetén orvosi segítséget kell hívni. Ha a sérült eszméleténél van, azonnal tejet vagy vizet kell neki adni, de a hánytatást nem szabad kezdeményezni.

A környezetet, különösen a vízi élővilágot károsítja. A kiáramló ammóniát vízzel lehet hígítani, de meg kell akadályozni a csatornába, élővízbe jutását. Gáz halmazállapotú ammónia porlasztott vízzel (tűzoltóság által) köthető le!

Kárelhárítás során K2 típusú szűrőbetéttel ellátott gázálarc vagy izolációs légzőkészülék használata kötelező. Mentés, menekülés során korlátozott alkalmi védelmet jelent: nedves törölköző vagy ruha arc elé helyezése.

2.3.2. A gázolaj

A gázolaj sárgás színű, jellegzetes szagú folyadék. Normál körülmények között stabil, erős oxidálószerrel való érintkezése azonban tűzveszélyt okozhat. Hő, szikra, sztatikus elektromosság vagy láng hatására meggyulladhat, nitrátokat vagy egyéb erős oxidálószeret tartalmazó keveréke robbanóelegyet képezhet: az alsó és felső robbanási határértéke 0,5 tf% és 6,5 tf%. Forráspontja (tartománya) 170-360 °C, lobbanáspontja 56 °C. Gőznyomása (40 °C-on) 0,4 mPa, sűrűsége (15 °C-on) 0,82-0,85 g/cm³.

Az anyag gőznyomása környezeti hőmérsékleten alacsony, ezért *belégzés* nem valószínű. Magas hőmérsékletű, rossz szellőzésű helyeken azonban következhet be gőz expozíció, az ekkor fejlődő füst vagy olajpára belégzése a légutak irritációját okozhatja, a sérültet jól szellőző helyre kell vinni. A gázolaj *bőrrel való érintkezése* esetén az érintett területet szappanos vízzel meg kell mosni, a szennyezett ruházatot eltávolítani, illetve bőrirritáció, daganat vagy vörösödés kialakulása esetén pedig orvoshoz kell fordulni. *Szembe kerülés* után a szemet néhány percig vízzel ki kell öblíteni, valamint irritáció, homályos látás vagy daganat előfordulása esetén orvoshoz fordulni. *Lenyelés* esetén a sérültet nem szabad hánytatni, azonnal kórházba kell vinni.

2.4. Veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek kialakulása, a károsító hatások lehetséges területi eloszlása

A SALKER Kft. apci telephelyén a legfőbb veszélyeket az alumínium salak esetleges vízzel történő érintkezése során a mérgező ammónia gáz fejlődése, valamint a gázolaj tartály sérülése után egy esetleges tócsatűz keletkezése jelenti.

1. Alumínium salak és víz reakciója, mérgező gáz (ammónia) fejlődése

A legfőbb veszélyforrást a telephelyen legnagyobb mennyiségben előforduló veszélyes anyag, a salaktárolókban tárolt alumínium salak hulladék jelenti. A salak vízzel való érintkezésekor ammónia gáz fejlődik, mely színtelen, szúrós szagú, mérgező gáz. Az átlag koncentráció, melyet a személyzet egészségkárosodás nélkül 8 órás műszakot számolva belelegezhet 10 ppm = ÁK.

A szagküszöb:	5 ppm
A szem és légutak ingerlése:	200 ppm
Hányinger, fulladásérzet, gyomorfájás:	400 ppm
Görcsös köhögés, nehézlégzés, erős ingerek:	1700-5000 ppm

Lehetséges veszélyhelyzetet a salak vízzel való találkozása okozhat, melynek következtében a fejlődő ammónia gázként fog terjedni, a környezetben eloszlik és a keletkezés helyétől mért növekvő távolság arányában egyre csökkenő koncentrációban lesz jelen.

A vízzel való érintkezés lehetséges esetei:

- csapadék szél által a tárolóba történő befújása és a salak egy bizonyos részének eláztatása;
- árvíz során a salaktárolók vízzel való elöntése, a tárolt salak eláztatása;
- a szél által a betonra (nem a salaktárolóba) eső víz későbbi légmozgás miatt a tárolóba jutása.

Amennyiben az alumínium salak valamilyen módon vízzel érintkezik, egy exoterm reakció indul be, amely során ammónia gáz fejlődik. A gáz képződési sebessége a telephelyen maximálisan jelen lévő 80 tonna salak esetén 0,00378 kg/s.

Mérgező hatás értékelése:

Amennyiben a telephelyen maximálisan jelenlévő alumínium salak mennyiséget víz éri, és ammónia fejlődik, még a legkedvezőtlenebb légállapot esetén sem terjed a mérgezési határból származó 1%-os halálozási kontúr az üzemén kívülre, és a legközelebbi épületet sem éri el (feldolgozó üzem).

Az 1%-os halálozási kontúr a lehető legrosszabb körülmények mellett is a tároló által fedett területből legfeljebb 3,2 méterre lép ki. Ez a távolság nem teszi lehetővé, hogy az 1%-os halálozási kontúr az I. számú salaktárolóból a telephely határán kívülre terjedjen. Amennyiben a II. számú salaktárolóban van jelen az alumínium salak, és azt árvíz esetén víz önti el, akkor sem kell a telephelyen kívül 1%-os valószínűségű halálozással számolni. Az esemény következtében kialakuló 1%-os sérülési határvonal (8 méter) – a legkedvezőtlenebb légállapot és megfelelő szélirány esetén – azonban a telephely határán kívül ér. A mérgező hatás átterjedhet a SALKER telephelyén túlra, de semmiképp sem lépi át az ipari terület határát.

A legközelebbi lakóövezet az üzemtől 350 méterre található, így még a csúcsemény bekövetkezésekor, a legkedvezőtlenebb légállapot esetén sem veszélyezteti az üzem az ott lakókat.

A Biztonsági elemzésben bemutatott számítások eredményei alapján megállapítható, hogy egy esetlegesen bekövetkező árvízi esemény során kialakuló maximális ammónia koncentráció a vízi élőlényeket nem veszélyezteti.

2. Gázolaj tartály sérülése, tócsatűz keletkezése

További lehetséges veszélyhelyzetet jelent a SALKER telephelyén, a feldolgozó üzemtől északra található mobil üzemanyag-töltő konténer, mely a szomszédos üzem tulajdonában áll, azonban közös használatban van, és a munkagépek gázolaj ellátását biztosítja.

A 10 m³-es gázolaj tartály zárt fémkonténerben található, amely belső kármentővel ellátott. Lehetséges veszélyhelyzetet jelent a tartály sérülése, melynek során a gázolaj a kármentőben folyik (a tartályban levő teljes mennyiség elfér a kármentőtérben), ahol azonnali meggyulladás esetén tócsatűz alakul ki.

A gázolaj tartály sérülését követő folytonos kiáramláskor a gázolaj a kármentőbe kerül. A tartály kisebb sérülése esetén a kármentő lassan telik meg (több óra), így elegendő idő áll rendelkezésre a beavatkozásra. Mivel tehát tartós tócsaképződés nincsen, ebben az esetben a tartály tűzbe kerülése nagyon kis valószínűséggel következhet be.

A tartály nagyobb méretű vagy katasztrofális – mely során a tartalma azonnal vagy nagyon rövid idő alatt (10 perc) teljességgel leürül – sérülése esetén a tócsaképződés feltétele fennáll. Amennyiben a kiömlést követően rövid időn belül meggyullad a kiömlött folyadék, tócsatűz hőhatásával kell számolni.

Tócsatűz hatásának értékelése:

Átlagos talaj felületi érdességet feltételezve a tócsa rögtön kialakul, amely bár intenzív hőhatást fejt ki a környezetre, a közös iparterületen kívül 1%-os valószínűségű sérülést sem okoz.

A létesítmény tehát **elfogadható szintű veszélyeztetettséget jelent**, hiszen teljesül a Rendeletben meghatározott elfogadhatósági kritérium, miszerint a lakóterület övezetében a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset következtében történő halálozás egyéni kockázata nem éri el a 10^{-6} esemény/év értéket.

Veszélyességi övezetek

Az üzemben belül nem azonosítottunk olyan veszélyesanyag-kiszabadulással járó eseményt, melynek bekövetkezési gyakorisága nagyobb vagy egyenlő, mint 10^{-8} [1/év], és amelynél súlyos baleset esetén az üzem területén kívüli halálozással kell számolni. Ennek megfelelően az egyéni kockázat mértéke a telekhatáron kívül bármely pontban zérus.

A működés elfogadhatóságának kritériumai mellett a sérülési veszélyességi övezetektől következtethetünk a pillanatnyi helyzetnek megfelelő biztonsági szabályozási rendszerre. Az előzőekben meghatározott adatokból kiindulva megállapítható, hogy az üzem környezetében nem keletkeznek a Rendelet által előírt veszélyességi övezetek, mert az üzemben keletkező legsúlyosabb baleset sem lépi át – még sérülés tekintetében sem – a közös iparterület telekhatárát. Az üzem környezetében található területek hasznosítása és fejlesztése mindezek alapján korlátozások nélkül szabályozható.

Az eredmények összefoglalása

Az egyes veszélyforrások azonosítása és értékelése során a vizsgálatok egyetlen olyan eseményt sem tártak fel, amelynek a hatása a halálozás tekintetében az iparterület telekhatárán túl terjedhet.

Az eredmények azt mutatják tehát, hogy az üzem működéséből a lakosság számára okozott veszélyeztetettség elfogadható mértékű, sőt gyakorlatilag nem is érzékelhető.

Nagyon fontos hangsúlyozni, hogy bármely, feltételezhető súlyos baleseti esemény esetén a veszélyeztetés mértéke rendkívül alacsony, millió években mérhető az ilyen szintű baleset bekövetkezésének a gyakorisága, vagyis millió évente egyszer várható, hogy ilyen baleset következzen be. Csak összehasonlításképpen, egy autóba ülő ember minden nap ki van téve halálos közúti baleset veszélyének, melynek bekövetkezési valószínűsége körülbelül 10.000 évente egy alkalom, azaz százszor gyakrabban következik be, mint a telephelyen azonosított súlyos baleseti események bármelyike.

3. VESZÉLYES ANYAGOKKAL KAPCSOLATOS SÚLYOS BALESETEK ELLENI VÉDEKEZÉS

3.1. Az üzem veszélyhelyzeti tevékenysége

A SALKER Kft. apci telephelyének munkatársai rendszeres karbantartási és megelőzési tevékenységgel tartják fenn a telephely jó állapotát.

Egy esetlegesen bekövetkező súlyos baleset felszámolása, következményeinek csökkentése érdekében a SALKER Kft. Belső Védelmi Tervet dolgozott ki. A terv a rendelkezésre álló erők és eszközök figyelembevételével határozza meg a szükséges reagálási tevékenységet.

Minden dolgozónak évente kétszer kötelezően részesülnie kell katasztrófavédelmi oktatásban, mely során megismerik a lehetséges veszélyhelyzeteket, a súlyos balesetek elleni védekezés módját, az egyéni védőeszközök használatát, a mentés és kárelhárítás során elvégzendő feladatokat. A katasztrófavédelmi oktatás a Munka- tűz és balesetvédelmi oktatás keretében zajlik. A külső munkavállalóknak is részesülniük kell a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem dolgozóival azonos felkészítésben, oktatásban, részt vesznek a gyakorlatok végrehajtásában.

A SALKER Kft. rendszeres gyakorlatokat szervez a dolgozói számára, hogy súlyos baleset esetén a dolgozók és a védekezést irányítók is felkészültek legyenek egy esetleges éles helyzetben.

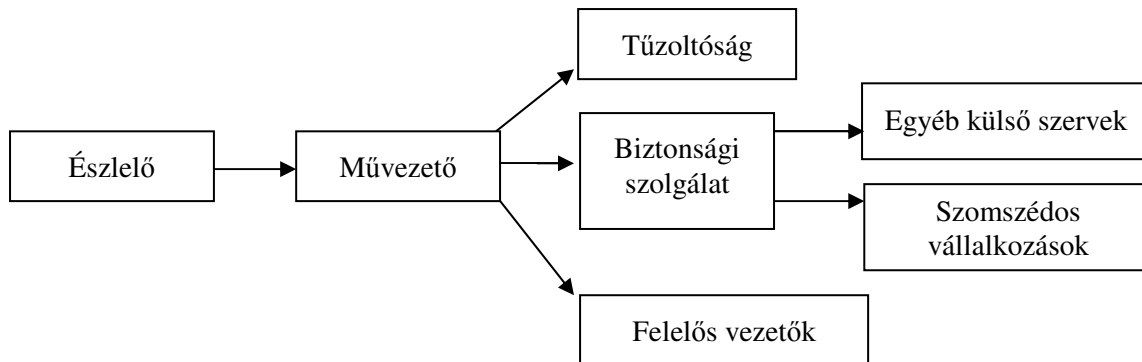
A Belső Védelmi Tervben foglalt teendők részleges gyakoroltatása évente, szimulált riasztásokkal történik, a gyakorlatozás céljáról és a konkrét tapasztalatokról jegyzőkönyv, az alapján intézkedési terv készül. Továbbá háromévente az üzem, valamint a tervben megjelölt szervezetek egészét érintő szimulált mentési gyakorlatot hajtanak végre, amelyről szintén jegyzőkönyv készül.

A Salker Kft. a telephelyén bekövetkező ipari baleset, illetőleg természeti csapás, valamint más veszélyhelyzet során az élet és anyagi javak mentésének, védelmének, továbbá veszélyes anyag környezetbe történő kijutásakor való teendők begyakorlása céljából rendszeresen tűzvédelmi és katasztrófavédelmi gyakorlatot tart a külső szervek bevonásával.

3.2 Az elhárításban érintett felelős személyek, szervezetek, azok felkészültsége és felszerelése

Súlyos baleset – a SALKER telephelyén túlterjedő veszélyhelyzet – esetén a vezető mentésirányító kötelezően, haladéktalanul elrendeli az illetékes hatóságok értesítését. A telephelyhez közeli intézményekkel és a környező lakossággal kapcsolatos döntés és intézkedés meghozatalára és végrehajtására a hivatalos szervek jogosultak. A meghozott védelmi döntések és intézkedések végrehajtásában a Társaság lehetőségeinek megfelelően aktívan részt vesz.

A riasztás és tájékoztatás sorrendje az alábbi:

A Hatvani Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság kiérkezéséig a mentésvezető felel a Belső Védelmi Tervben foglaltak végrehajtásáért és végrehajtatásáért. A hivatásos tűzoltóság kiérkezésekor a helyszínre érkező tűzoltóegység parancsnoka lesz a kárhelyparancsnok. A mentésvezető a kárhelyparancsnok kérésének megfelelően biztosítja a telephelyi erő- és eszköz állomány feletti rendelkezés lehetőségét.

A vészhelyzet észlelését követően azonnal el kell végezni a szükséges riasztásokat, és meg kell kezdeni a kárelhárítás megszervezését.

Súlyos balesetek felszámolásában elsődlegesen közreműködő (értesítendő) szervezetek neve és elérhetőségei:

Szervezet megnevezése	Telefonszám
Hatvani Hivatásos Tűzoltóság-parancsnokság	☎ 105; +36-37/540-036
Albert Schweitzer Kórház Hatvan	☎ +36-37/341-033
Országos Mentőszolgálat	☎ 104
Heves Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság	☎ +36-36/510-230
Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály	☎ +36-46/517-300
Hatvani Rendőrkapitányság	☎ 107; +36-37/342-244
Heves Megyei Rendőr-főkapitányság	☎ +36-36/522-111

4. AZ ÜZEMELTETŐ NYILATKOZATA A SÚLYOS BALESETEK MEGELŐZÉSÉRE

A veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem vezetősége és szervezeti egységei folyamatosan együttműködve különös hangsúlyt fektet a tevékenységéből következő biztonsági kockázatok azonosítására, értékelésére, a szükséges védelmi intézkedések meghozatalára és végrehajtására.

A SALKER Kft. a **veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezés alapelveit és fő célkitűzéseit** a biztonságtechnikai politikájában fogalmazta meg az alábbi kinyilatkoztatás formájában:

1. A biztonságtechnika célja a balesetek, foglalkozási megbetegedések, meghibásodások, ipari katasztrófák kockázatának a tudomány és technika adott szintjén elérhető legkisebb mértékére csökkentése. Ez a cél elérhető a berendezéseknek – az adott műszaki színvonalon – biztonságtechnikailag megfelelő tervezésével, létesítésével és üzemeltetésével, továbbá a munka gondos előkészítésével és végrehajtásával.
2. Minden körülmények között a biztonságtechnika szempontja az első, semmilyen termelési vagy más érdek nem előzheti meg. A gazdaságos vállalati működtetés mellett cél az egészségvédelmi és munkabiztonsági teljesítmény folyamatos javítása is.
3. A biztonságtechnika a termelés, a fejlesztés, a vállalati tevékenység, a szakmai ismeretek szerves része. A biztonságos berendezések gazdaságosak, a szakmailag jól végzett munka biztonságos.
4. A biztonságról való gondolkodás a vállalat minden vezető beosztású dolgozójának munkaköri és erkölcsi kötelessége, a biztonságtechnikai feladatok a vezetők feladatának fontos része.

Minden vezető beosztású munkatárs felelősségi körébe tartozik a biztonsággal kapcsolatos elsődleges felelősség. A vezetőknek pontosan ismerniük kell azokat az üzemi berendezéseket, eljárásokat és anyagokat, amelyekkel a területükön dolgoznak, továbbá az ezekkel kapcsolatos veszélyeket és e veszélyek elhárítására szolgáló biztonsági intézkedéseket. A vezetőknek meg kell győződniük arról, hogy munkatársaik a szükséges ismeretekkel rendelkeznek és munkájukat megbízhatóan elvégzik.

5. A vezetőknek példát kell mutatniuk és gondoskodniuk kell arról, hogy a biztonsági előírásokat betartsák. A dolgozók a vezetők szabálytalanságait példának tekintik, a megtúrt szabálytalanság gyakorlattá válik – s ezért a vezetők is felelősek.

A vezetőség kötelessége, hogy megfelelő munkahelyi környezetet alakítson ki, amelyben az alkalmazottak munkájukat igényesen végezhetik.

6. A vállalat minden dolgozója köteles a biztonságtechnikai előírásokat és a szakmai szabályokat betartani.
7. A kezelési és biztonsági utasításokat, valamint a veszélyhelyzetben teendő intézkedéseket írásban kell rögzíteni. Ezen utasítások készséggé fejlesztése céljából biztonságtechnikai oktatásokat és gyakorlatokat kell tartani.

Az alkalmazottak képességeinek, képzéseinek fejlesztése fontos szerepet játszik a környezetközpontú szemléletmód meghonosításában, a munkahelyi körülmények biztonságának fokozásában, ezért az ez irányú fejlődésük elősegítése fontos feladat.

8. A biztonság fontos feltétele a munkahelyi fegyelem, rend és tisztaság, ezek megtartása minden munkatárs feladata.

A munkavállalók egészségének és biztonságának védelme érdekében elengedhetetlen a végzett tevékenységek egészségügyi és biztonsági kockázatainak értékelése, azok tervszerű intézkedésekkel történő folyamatos minimalizálása.

9. Rendszeresen kell elvégezni az előzetes biztonságtechnikai kockázatelemzéseket, gyakorlattá kell tenni a balesetek, meghibásodások lehetőségének vizsgálatát, hogy bekövetkezésük kiküszöbölhető legyen.

Különösen fontos a környezet- és munkavédelemmel, illetve a környezetközpontú, munkahelyi egészségvédelmi és biztonsági irányítással kapcsolatos információáramlás megszervezése, valamint a dolgozók, a hatóságok és a közvélemény tájékoztatására szolgáló rendszerek hatékony működtetése.

10. A baleseteket okozó ok-okozati összefüggéseket alaposan ki kell vizsgálni és haladéktalanul intézkedni kell a hasonló esetek ismétlődésének elkerülése céljából.

A Társaság biztonsági politikájának fő célkitűzése a napi feladatok során az egészséges és biztonságos munkavégzés megvalósítása, ez által a súlyos balesetek elkerülése.

5. TÁJÉKOZTATÓ SZERVEZETEK

Az **Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság** elektronikus tájékoztató rendszere:
www.katasztrofavedelem.hu

Heves Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság

Cím: 3300 Eger, Klapka György u. 11.

Telefon: +36-36/510-230; 105

E-mail: heves.titkarsag@katved.gov.hu

Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal
Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály

Cím: 3530 Miskolc, Mindszent tér 4.

Telefon: +36-46/517-300

E-mail: eszakmagyarorszagi@zoldhatosag.hu

6. ÖSSZEFOGLALÁS

A SALKER Kft. az apci telephelyén olyan anyagokat tárol, valamint azokkal olyan tevékenységet folytat, amely a környezetére – a telephely határain túl – súlyos baleseti veszélyt nem jelent. A Társaság a tevékenységét felelősséggel, a kockázatok lehető legkisebb szinten tartásával végzi. A vezetőség a biztonságos működés feltételeinek megteremtése, folyamatos biztosítása terén elkötelezett.

Mindezek mellett a SALKER Kft. arra törekszik, hogy a működés biztonságosságát folyamatosan nyomon kövesse, értékelje, szinten tartsa, illetve növelje.